

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Karoličino in oznanila (inserate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1,6. uri popoldne.

Štev. 285.

V Ljubljani, v sredo 13. decembra 1893.

Letnik XXI.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 12. decembra.

Dzieduszyckiego fidejkomis.

Čez sedem ur je trajala včerajšnja seja poslaniške zbornice, pa ste bili rešeni samo dve točki dnevnega reda, namreč Dzieduszyckiego fidejkomis, pa izvršenje tretjine okrajnih sodnikov v sedmi plačilni razred. Obe točki ste bile zbudili živahno razpravo; pri prvi sta Vašaty in Kronawetter strastno nasprotovala. Vašaty je rekel, da ima novi fidejkomis namen varovati posestva grofov Dzieduszyckih, da ne bi zaostajali za Schwarzenbergi in Liechtensteini. Ali vlada ne bi smela podpirati takih namer, ker se morajo stroški za državno kuratelo takih posestev plačevati iz davkov malih posestnikov. Tudi je to čudno, da se taki predlogi stavlajo v dobi, ko beda v Galiciji, vlasti Podoliji čedalje bolj raste. Iz poljskih poročil je razvidno, da so podoljski prebivalci zgolj stradajoči berači, za katere pa vlada nima druge pomoči, kakor nov fidejkomis. Grof Taaffe je posebno rad za plemenske rodbine vstvarjal fidejkomise, nje pa, ki so bili že zapravili premoženje, narejal je za ministre in cesarske namestnike, ali vsaj za okrajne glavarje. Zdaj bi moralo biti drugače; levitarji so bili nekdanj načelni nasprotniki fidejkomisov, zdaj so iz njih napravili strankarsko reč; veliko nujnih predlogov se je odložilo, samo da pridejo take reči na dnevni red. Predlaga torej, da naj zbornica o tej stvari prestopi na dnevni red.

Enako odločno nasprotoval je Kronawetter novemu fidejkomisu. Po njegovem prepričanju naj se tudi kmečka dedna posestva ne bi smela snovati, ampak zemljišča naj bi bila popolnoma prosta. Tudi v tem oziru naj bi bili vsi ljudje enaki. Kmečki sinovi postanejo k večjemu deželnega sodišča svetovalci, ali župniki in dekanı, ali majorji, plemiči pa

morajo imeti najboljše službe. Brezverec Kronawetter skliceval se je v potrjevanje svojih načel celó na krščansko vero, po kateri smo vsi otroci enega očeta in ene matere, Adama in Eve, in katerim vsem je Bog govoril: V potu svojega obraza si boš svoj kruh služil!

Toplo so predlog zagovarjali Evgen Abrahamovics, Exner in rusinski poslanec Barwinski, pa vladni zastopnik Krall. Poljaci so bili zlasti hudo žaljeni po napadih češkega poslanca Vašatyja, katerega je stavek za stavkom plemenito zavračal Abrahamovics; dokazoval je, da ima novi fidejkomis vse drugačen pomen, kakor navadni fidejkomisi; vsi ljudje v okolici omenjenih posestev želé, da naj zemljišča zmerom ostanejo Dzieduszyckiego družini, ker je njih dobrotnik, njih oče; napravil jim je cerkve, šole, podpira jih z blagom in dobrimi sveti, in grofica je največja dobrotnica rev in sirot, katere sama obiskuje po bornih kočah. Ali grof pri svojem fidejkomisu ne misli samo na svojo družino, ampak tudi na deželo, kateri hoče obvarovati svoj velikanski dragoceni muzej v Lvovu. Na ta način podari deželi posestvo, ki je vredno nad 100.000 gld. in določuje še posebej letnih 12.000 gld. za ohranitev in vedno pomnožitev muzejskih zbirk. Tudi določuje, da ta muzej postane samostalna ustanova in ne preide v last Dzieduszyckiego rodbine, ako bi kdaj prenehali fidejkomisi.

Enako toplo sta Exner in Barwinski zagovarjala nameravani fidejkomis. Exner je zlasti povzdigoval neizmerno vrednost Dzieduszyckiego muzeja, ki s svojimi etnografičnimi zbirkami presega celo dvorne muzeje. Ves učeni svet pozna v tem oziru grofa Dzieduszyckiego, samo v poslanski zbornici so ljudje, ki ga ne poznajo. Barwinski je v prvi vrsti zavračal Vašatyja, češ, da naj se nikar toliko ne briga za bedo rusinskih kmetov; če pa že hoče študirati njih gospodarske razmere, potem se boče morebiti prepričal o potrebi železnic za te kraje

in jih toplo priporočal, ne pa odnikal, kakor oni dan. Oba govornika sta tudi izrečno povdarjala, da sta sicer načelna nasprotnika fidejkomisov, da pa radostno pritrjujeta temu za kulturne razmere v Galiciji tolikanj važnemu fidejkomisu.

Tudi poročevalec grof Pininski je krepko zagovarjal predlog in povdarjal, da ne gre za rešitev načelnega vprašanja, ampak za posebni slučaj, pri katerem so tudi nasprotniki fidejkomisov priznavali, da so izjeme dopustljive. Nasprotniki naj bi se ne zaganjali tako hudo v to zadevo, ampak naj bi malo bolj zaupali domačim poslancem, ki bolje poznajo razmere in vedó, kaj je deželi treba.

Pri glasovanju bil je Vašatyev predlog o prestopu na dnevni red odklonjen in novi fidejkomis potrjen z veliko večino.

Okrajni sodniki.

Druga važna zadeva včerajšnje seje je bil predlog budgetnega odseka, po katerem naj se tretjina okrajnih sodnikov pomakne v sedmi plačilni razred in v enako vrsto postavi s svetovalci deželnih sodnij. Tudi ta točka je zbudila obširno razpravo. Reči sami ni nihče nasprotoval, pač pa načinu, kako naj se ta tretjina razdeluje po posameznih deželah, da bi se zabranilo strankarsko odlikovanje posameznih krajev ali oseb. Že v budgetnem odseku je slovenski poslanec Gregorčič povdarjal, da naj bi se tretjina novih služb razdelila na posamezne dežele, ki so podrejene vsakemu višjemu sodnijskemu okrožju, ker bi se sicer lahko zgodilo, da bi na pr. na Kranjskem ali Koroškem, ki ste pri graški višji sodniji, nobeden sodnik ne prišel v sedmi plačilni razred, ampak bi se odlikovali samo sodniki na Štajerskem in celo tam morda samo nemški, ne pa tudi slovenski sodniki. V budgetnem odseku dobil je bil ta predlog ravno polovico glasov in predsednik ga je s svojim glasom podrł. Dr. Gregorčič je bil toraj naznanil, da ga hoče v zbornici ponavljati v imenu

LISTEK

Obisk pri materi cesarjevi.

(Une visite à la mère de l'empereur. — Napisal J. Méry.)

Véliki teden leta 1834 bode ostal Rimu vedno nepozaben.

Od Brennovih časov sem ni videl Rim še nikdar toliko Galcev: seinsko, loirsko, rhónsko in duransko narečje govorilo se je povsodi od Aelijevega mostu pa do groba hčerke Krasa Kretiškega. Na Kapitoliu gledali so nas psi in goske, kako prijateljsko hodimo góri na teraso, kjer stojita Kastor in Poluks. Sevé, sedaj nismo prišli požgat svetišča Jupitra Kapitolskega in tudi ne merit častitljivih senatorjev na njihovih kurulskih sedežih ter oskrunit groba Romulovega in Numinega. Miroljubni in pobožni romarji, Galei brez železnih ovratnikov in čelad prišli smo v Rim brez vojskovodje, brez namena osvojiti si le-te pokrajine. Pozabili smo že na barjak iz omele, posvečen v zrak se dvigajočemu petelinu.

Prihajali smo v meščanskih centurijah mej velikanskim ropotanjem koles in rezgetanjem konj po anurski cesti, preko trasimenskega jezera, skozi etrurske soteske, nekdanjo lastnino kralja Porsenne in po tirenskem morju na parobrodih, puhajočih iz sebe goste, črne dimove oblake, kakor kak

ognjenik. Ljudje vrel so od vseh strani v Rim, kakor k olimpijskim svečanostim. Človek bi dejal, da je cel svet povabljen v Rim k slovesni otvoritvi kacega cirkusa, uprizoritvi kake pomorske bitke, h kakemu pogrebu. Gostilne bile so prenapolnjene, hlevi istotako. Kar je bilo siromašnejših med romarji, razpostavili so ilaste svoje penate pod slovpovjem svetišč nesmrtnih bogov.

Oni dan, ko sem prišel z dvema najboljšima prijateljema v Rim, bilo ni niti jedne postelje več proste; in to me je izredno veselilo. Prijetna mi je bila misel, da ne bodem oskrunit dne svojega prihoda v Rim s vsakdanjimi mislimi na table d'hôte in na svojo spalnico. Prenosišč v Rimu ravno ne manjka; samo pred oboki raznih vodovodov jih je deset. To je velika spalnica, gostoljubno odprta vsakemu, kdor prvi pride, velikansk karavanseraj polupodrtih alkoventov, trdneje zidanih kot dandanašnji naši spomeniki. Tudi moje skrbi o prihodu so se kmalu polegale. Ako mi tisoč hiš — o katerih govori Ovidij — odreče gostoljubnost za jedno noč, bil sem tudi že odločen; vlegel se bodem na kako z bršljinom obraščeno granitno ploščo, ki je padla s kacic razvalin, ali pa pojdem na Capitol, zavijem se kakor Cezar v plašč in zaspim, srečnejši nego on, kljubu idam marčevim, nekaj korakov od sohe Pompejeve, pod alkoventom, katerega je sezidal záme Michel-Angelo.

Bilo je že pozno in jaz sem se sprehajal po rimskih ulicah, kakor bi že celo življenje stanoval v Rimu. Tako mi je bilo to mesto znano. Svojo skromno potniško prtljago pustil sem bil pod slovpovjem Antonina Pija. Pardon, Antonin, tvoja bazilika je dandanes carinsko poslopje! Saboj nosil sem samo svoj plašč, kajti noč je bila hladna. Brodil sem križem po ulicah, in ko sem dospel na beneški trg, ustavil sem se. Bil sem na podnožju Kapitolja.

Tu je, dejal sem sam seboj, cesta San Romoaldo, katera pelje do francoskega poslaništva. Tu je beneška palača, velikansko poslopje, zidano z jednim delom kolizejskih podrtin. In glej, ni li to vogel korza in trga... da, ne motim se... tu je palača matere Napoleonove.

In pričel sem ogledavat le-tó krasno ječo, kjer je spavala jedna najodličnejših mater, žena, na katero je menda smrt pozabila, majestetična, živa razvalina v tem mestu, ki je prenapolnjena z razvalinami! Trg je bil prazen. Luna je milobno svetila. Beneška palača bila je na pol v senci, na pol pa so jo obsevali srebrni lunini traki in kontrastovala je čudno po svoji resni arhitekturi, po svojih vzbočenih, turóbnih stenah in po svoji kaki trdnjavi slični zunajnosti napram italijanski eleganci družih, bližnjih poslopij. Raz stolpa brneli so mi na uho zvóki zvona; bil je kapitolski zvon. Glasovi broná zveneli so nekaj časa in se lomili ob stenah bene-

odsekov manjšina. To se je v istinu včeraj zgodilo; dr. Gregorčič je ob kratkem vtemeljeval svoj predlog z gori omenjenimi razlogi. Za slučaj, da bi ne obveljal ta nasvet, priporočal je dostavek, da naj se pri imenovanju novih okrajnih svetovalcev ozirajo na službena leta in na število sodnij. Poslanec Slama priporočal je sploh povikšanje uradniških plač, in povdarjal, da hočejo on in njegovi tovariši glasovati za Gregorčičev predlog. Ob enem je nasvetoval resolucijo, s katero se vladi naroča, da naj se peti del sodnijskih pristavov pomakne v osmi plačilni razred.

Poslanec Götz želel je še obširnejši ozir na okrajne sodnike, ki naj bi se po njegovi misli stavili v jednako vrsto z okrajnimi glavarji ter vsi pomaknili v sedmi plačilni razred.

Vladni zastopnik Krall je priznaval, da je prav, v prvi vrsti ozirati se na obilnejša službena leta, da pa to ne mora veljati izjemoma, ampak da se je treba ozirati tudi na druge okoliščine. Priznaval je tudi opravičenost Gregorčičevega predloga ter obetal, da se bode vlada ozirala na jednako merno razdelitev dotičnih služb ne samo na posamezna višja deželno-sodnijska okrožja, ampak tudi na posamezne dežele.

Poslanec Fux je nasprotoval Gregorčičevemu predlogu, češ, da bi se veljavnost novega zakona s tem zavlekla, dr. Menger pa je priporočal resolucijo, v kateri se vladi naroča, da naj se v prvi vrsti ozira na službena leta, ki jih je kdo kot sodnik prestal, kjerkoli si bodi.

Lienbacher je tudi zagovarjal predlog manjšine budgetnega odseka in v tem oziru nasvetoval premembo prvega paragrafa, kateremu naj bi se kot drugi paragraf pridedal Gregorčičev predlog. V enakem smislu je govoril dr. Ferjančič, potem je bilo glasovanje, pri katerem je bil predlog budgetnega odseka sprejet brez premembe. Gregorčičev predlog je bil odklonjen s 67 proti 57 glasovom, ravno tako njegov eventualni nasvet, pač pa so obveljale Mengerjeva, Slamova in odsekova resolucija, ki vladi priporoča isto, kar je želela manjšina sprejeti v zakon gledé razdelitve novih služb po posameznih deželah.

Na koncu se je bilo je prečitanih več interpelacij, med njimi jedna poslanca Luegerja in tovarišev zaradi pogostih konfiskacij konservativnega italijanskega lista „Il Rinnovamento“ v Gorici. Ura je bila skoraj že polsedmih zvečer, ko podpredsednik sklene sejo.

Izjemne naredbes na Češkem

so stale kot zadnja točka na dnevnem redu včerajšnje seje, pa pridejo na vrsto še le danes. V sled strašnega dogodka v Parizu se menda boje, da bi se kaj jednacega ne zgodilo tudi pri nas. Zato so bila danes stranska vrata zaprta in so morali vsi prihajalci pri sprednjih vratih vstopiti v zbornico. Tudi tujcem ni bilo dopuščeno, prihajati v konverzacijsko dvorano, ampak so morali v mali sobici pri glavnem vhodu čakati na poslance, s katerimi so hoteli govoriti. Vrh tega je bila policijska straža

ške palače, potem pa je zopet nastala sveta tišina. Toda niti le-ta sveta tišina, niti turóbní zvóki zvona na Kapitoliju, niti oddaljeno šumenje vodá, ki napajajo rimsko mesto, niti milobni lunin sijaj, ki je menda ustvarjen samo za Rim, nič, prav nič zazibalo me ni v tej tako zaželeni noči v one sanje o starodavnosti, na katere sem se pripravljaj celo življenje. Mislij sem samo na ono ženo, katera je rodila Napoleona, in ugajalo mi je, ko sem se spomnil, da sem le-to noč edini človek, kateri izgovarja ime te ženske pred hišo, v kateri ona spava in morebiti ravno to uro sanja o živečem svojem sinu in svojem vnuku, onem nesrečnem princu, katerega je pozdravljaj kot rimskega kralja isti zvon vrh Kapitolija, kateri sedaj meni brni na ušesa. V onih trenutkih pa, kedar se lunini žarki niso zrcalili v oknih palače, opazoval sem, kako se premika notri neka luč in razsvetljuje prekrasen, z lesenimi deščicami vložén salon ali pa velike stopnice, katerih senca se vidi na stropu. In le-ta takorekoč otroška zvedavost ugajala mi je izredno. Zadovoljen sem bil radi svojega opazovanja in domneval sem si, da se bode odprlo kako okence ter mi bode kak fantastičén hišnik po italijansko dejal: „Perge vlam!“ Bal sem se tudi sbirrov. Pravili so mi toliko o njih in moje bivanje na tem trgu o pozni nočni uri zdeti se jim je moralo gotovo sumljivo. Ali sbirrov ni bilo od nikoder. Rimska brezbriznost

okoli zbornice obilnejša instrežaji so malo bolj pazili na ljudij, ki so se oglašali za vstop na galerijo. Razprava utegne trajati dva ali tri dni. Izmed čeških velikih posestnikov je bil poslanec Leonhardi odločen nasprotnik izjemnih odredb; ker pa ni hotel s svojimi tovariši stopiti v nasprotstvo, odložil je danes raje poslanstvo; nekateri somišljeniki njegovi pa se hočejo glasovanju umakniti; ravno isto storé slovenski poslanci, ki so ostali v konservativnem klubu.

Po izjemnih odredbah pride na vrsto budgetni provizorij, pri katerem je pričakovati obširna politična razprava. V imenu slovenskih poslancev konservativnega kluba pri tej priliki govori poslanec Klun.

Za budgetno razpravo se ima rešiti več manjših rečij, med katerimi sta tudi predloga gledé kongruje stolnih kapitaljnov in ekspozitivov. V soboto 16. t. m. ima biti zadnja seja pred božičnimi prazniki.

Pri izjemnih naredbah so danes govorili: Herold, Blažek, Klaić, Kaftan in Gregr. Vpisani so še kot protigovorniki: Pacak, Tuček, Spinčič, Začek, Kajzl, Vašaty, Šamanek, Březnovsky, Hauck, Dötz in Pernerstorfer.

Kot zagovornika sta oglašena Gross in Szecepanowski. Tudi vladni zastopniki, med njimi minister Bacquehem sam, bodo govorili, in izmed velikih posestnikov čeških se utegne najbrže grof Deym oglasiti, da pojasni njihovo stališče.

Ko to pišem — ura je že polpetih — govori Szecepanowski, za katerim prideta danes na vrsto še Pacak in Gross. Dosti je bilo tudi viharjih prizorov, o katerih pa hočem poročati v prihodnjem dopisu.

Italijanska ministerska kriza.

Rim, 11. decembra.

Ko je odstopilo Giolittijevo ministerstvo, pisali so mnogi tukajšnji listi, naj bi kralj poklical na krmilo vlade neodvisne in odločne može, katerim so na srcu državne koristi, ne gledé na to, kaj poréče zbornica, do katere prebivalstvo vsled bančnih škandalov nima nobenega zaupanja. Ko bi se zbornica upirala treznim gospodarskim in finančnim reformam novega ministerstva, naj jo takoj razpusti. Kakor pa kažejo dogodki zadnjih dnij, se krona ni ozirala na tukajšnje javno mnenje, kajti v Kvirinalu so se na posvete shajali večinoma stari krmarji, ki niso imeli posebne sreče; dokaz temu so žalostne finančne razmere italijanske države.

Kralj se je bil konečno odločil, da Zanardelli-ju izroči nalogo, da sestavi novo vlado. Zanardelli je bil že petkrat minister in zadnji čas zbornični predsednik. Javno mnenje je takoj obsodilo Zanardellija, kateri ima v zbornici le malo pristašev. Poleg tega je imel Zanardelli pri izbranju ministerskih kandidatov nesrečno roko. V sedanjih razmerah sta najvažnejši mesti finančno in vnanje ministerstvo. Zanardelli je z lučjo iskal pripravnega moža, kateri

pustila me je celo dolgo noč sanjati na beneškem trgu. Imenitno bedenje, katero me je pripravilo na obisk tretjega dne.

Oni dan, ko sem zapustil Florencijo, da mi je princ Montfort priporočilno pismo na viteza Bohle-ja v Rimu. Le-to pismo mi je bilo izredno drago, kajti upati sem smel, da mi bode odprlo pristop k cesarjevi materi. Na vse zgodaj odpravil sem se tedaj h gospodu Bohle-ju. Vsprejel me je zelo prijazno in mi je dejal, da mi je v vseh stvaréh na uslugo.

„Prosil bi Vas bil že včeraj, toda bilo je že prekasno. Ljudje iz celega sveta pridrli so v Rim ter napolnili vse prostore, in jaz sem bil žrtva tega prenapolnjenja. O rimski gostoljubnosti nisem našel niti sledú in sprehajaje se prebil sem noč. Danes našli so moji sopotniki neki prostor, ki je nekoliko podoben nekaki spalnici, in najeli so ga za dvajset frankov na dan. Zelo rad poslužil bi se Vaše gostoljubnosti, katero mi ponujate na tako ljubezniv način, ali od svojih prijateljev se ne morem ločiti. Prosil bi Vas neke druge usluge, katero pričakujem od Vas. Gospod princ de Montfort, ki je tako ljubezniv, tako dober z vsemi Francozi, ki pridejo v Florencijo, napolnil me je s sladko nado, da bodem predstavljen materi Napoleonovi . . .“

„A, tako“, dejal je g. Bohle razvnet. „Stvar je gotova. Gospo mater videli bodete lahko še danes. Danes, ne, to se pravi jutri. Na jutri lahko

bi mogel in hotel rešiti Italijo finančnega poloma, toda brez vspeha je bil njegov trud. Zato je nasvetoval kralju, naj minister „praznega“ državnega zaklada začasno vodi finančno ministerstvo.

Kakor poročajo listi, kralj ni hotel pritrčiti temu nasvetu, češ, da bi kredit Italije v inozemstvu trpel preveliko škodo.

Verojetno je, da je bil ta jeden uzrok, ki so pokopali Zanardellijevo vlado. A glavni uzrok je bil, kakor sem izvedel iz najgotovjsega vira, ker je Zanardelli priporočil za vnanjega ministra zna-nega irredentista, generala Baratierija.

Baratieri je bil rojen na južnem Tirolskem; leta 1860 je kot 18letni dijak iz Bolcana popihal ter se pridružil Garibaldijevi četi, ki je šla Sicilijo osvajat za Italijo. Pozneje je vstopil v italijansko armado; leta 1876 je bil že major in ob jednom izvoljen v parlament. Od tega časa je opravljal svojo vojaško in poslaniško službo; pred dvema letoma je bil imenovan za guvernerja italijanske nasebine ob Rudečem morju.

Torej že ne gledé na to, da je Baratieri odločen irredentist in kot tak nasprotnik Avstrije, tudi v svoji službi ni imel nobene diplomatske šole, kjer bi si bil pridobil znanje in spretnost za vnanjega ministra.

To je bil glavni uzrok, da je kralj z ozirom na trodržavno zvezo odklonil Zanardellijev kabinet. V petek je kralj poklical Crispija ter ga poveril s sestavo nove vlade. Neki list danes poroča, da je Crispi te dni že plačal svoje dolgove, katere je po propali rimski banki prevzela „banca nazionale“.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. decembra.

Razštrjenje volilne pravice. Z občno volilno pravico, kakor jo zahtevajo Mladočehi, bi kmetje na Češkem i Moravskem ne bili posebno zadovoljni. Glasilo čeških kmetov „Selske Noviny“ je že večkrat odločno pisalo proti občni in jednako merni volilni pravici. Nedavno se je pa tudi češkomoravsko kmetško društvo izreklo proti taki občni volilni pravici. Društvo ni proti temu, da se delavcem dovoli volilna pravica, ali misli, da naj bi volili v posebni kuriji. To je pač ravno tisto, kakor žele levčarji. Takšne posledice bi taka volilna reforma imela, smo že dovolj razložili. Liberalcem bi se tako rekoč zagotovila večina v državnem zboru. Sicer se pa mi ne čudimo, če imajo moravski kmetje strah pred tem, da bi jih majorizovali delavci, ko je ta strah celo na drugih krajih, kjer industrija ni tako razvita. Na Češkem in Moravskem je pa v resnici toliko tovarniških delavcev, da bi res v nekaterih krajih odločevali pri volitvah. Od kmetov seveda ni zahtevati, da bi stvar opazovali z obnega stališča in poštevaj splošne avstrijske razmere, ko se še nekateri poslanci ne morejo popeti na kako vzvišenejšo stališče.

Draginske priklade uradnikom. Govori se, da novi finančni minister Plener iz prora-

računate prav za gotovo. Jutri zjutraj Vas obiščem; prosim, dajte mi svoj naslov . . .“

Gospod Bohle prišel je točno ob naznačenem času.

Mej potjo na beneški trg povedal mi je stvarico, ki se mi je zelo laskala in na katero sem kot Francoz vedno ponosen. Rim, dejal mi je, napolnjen je sedaj popolnoma s pruskim, angleškim in nemškim plemstvom. Vsak dan trudijo se le-ta visokorodna gospóda za pristop h gospej materi. Toda pri njeni slabosti umejete pač sami, da so jej taki obiski, večinoma iz gole zvedavosti, neprijetni. Zato je gospa mati sklenila ne vsprejeti nikogar več. Ko sem jej pa imenoval Vaše ime, ime Francoza, dejala mi je ganjena, da Vas bode vsprejela z največjim veseljem.

Prišla sva na beneški trg.

Najbolj čudovita, ko sem vstopil v palačo, se mi je zdela tišina, ki je vladala v tem prekrasem poslopju. Stopnice so bile prazne, sobe in galerije, skozi katere sva šla, istotako. Gospod Bohle odprl je neka vrata, povedel me v prekrasen salon, čisto sveteč se od solnčnih žarkov, mej tem pa izgovoril moje ime. Poleg kamina, na voglu, ležala je na polu na dolgem naslonjaču stara žena. Bila je to mati cesarjeva. Lahen smehljaj razjasni jej je veličastno postavo, ponovila je moje ime ter mi z roko

šina izpusti svoto za podporo uradnikom, za kar se je zahtevalo jeden milijon. Zahteval bode pa dva milijona kredita, da se vsem uradnikom 11., 10. in 9. deželnega razreda dovolijo draginske priklade po deset gold narjov na mesec.

Bleški minister za Galletjo Zaleski bode baje v kratkem imenovan predsednikom upravnega sodišča, katero mesto se sedaj na novo osnuje.

Nemiri na Siciliji. Na Siciliji že dolgo ni nobenega reda. Prebivalstvo je nezadovoljno posebno zaradi velicnih davkov in občinskih priklad. V Partinocu so te dni kmetje napali občinski urad in vse razbili. Vojaki so s silo naredili mir in več rogoviljev zaprli. Še huje je bilo v Giardinelliju, kjer so rogovileži ubili občinskega slugo in njegovo ženo in njiju odrezani glavi nosili po trgu. Vojaki so z bajoneti delali red in je 10 oseb mrtvih, 10 težko ranjenih.

General Baratieri je bil od Zanardelija odbran za ministra vnanjih stvari, ker vendar drugzega dobiti ni mogel. Z Baratierijem pa ni mogel biti zadovoljen kralj, ker bi njegovo imenovanje pomenjalo veliko spremembo vnanje politike. Baratieri je rojen Avstrijec, ali se je bil odtegnil vojaški dolžnosti ter vstopil v italijansko vojno. Znan je kot iredentist. Avstrija in Nemčija bi torej takemu ministru vnanjih stvari ne mogli zaupati. Govori se, da sta imenovanju Baratierija ugovarjali Nemčija in Avstrija. Jeli to resnično, ne vemo, ali trodržavna zveza bi vsekako se bila omajala, da je kralj privolil v imenovanje Baratierijevo za ministra vnanjih stvari. Radikalni listi se jeze, da je krona prepredila to imenovanje in mislijo, da so se s tem vsekako rušile ustavne pravice. V zbornici bodo torej o tej stvari interpelovali novo vlado. Seveda vlada z odgovorom ne bode v zadregi, ker kralj ni naravnost se izrekel proti Baratieriju, temveč je le porabil svoj vpliv, da je ta general sam se odkel vstopu v ministerstvo.

Propad protestantizma. V Karlsruhe na Badenskem je protestantski župnik Längin na nekem shodu odločno tajil, da je Kristus res Bog. To je imenoval zlorabo cerkve in obsojal, da cerkev otežuje vest s čudežnim rojstvom Kristusovim. Glasilo badenskih strogovernih protestantov „Badische Landpost“ hudo zaradi tega napada župnika in pravi, kam da pridemo, ako bodo celó tisti, ki so poklicani vero braniti, jo tako izpodkopavali. Ta list pa vendar samo zahteva, da bi se vsaj na leci take stvari ne razpravljale ljudstvu, temveč se propovedovalo v strogo verskem duhu. Ta list torej ni proti temu, da bi mej pastori ne smeli biti brezverci, samo ljudstvu naj verno propovedujejo, to je na prižnici naj hinavski komedijo uganjajo. Seveda tako daleč protestantski list ne gre, da bi razpravjal prave vzroke te žalostne prikazni, ker bi moral priznati, da je temu krivo to, da so se protestantje ločili od katoliške cerkve, uprli se vsaki avtoriteti v cerkvenih stvarih in postavili se na stališče svobodnega raziskovanja. Do tega je pripeljalo svobodno raziskovanje, ker človeški um je preslab, da bi mogel vse prav razumeti.

pomignila, naj se usedem na fauteil na njeni levi strani. Usedel sem se.

„Vi prihajate iz Florence, kaj ne da?“ dejala mi je. „Vém, da ste videli moje otroke. Louis je bil bolan. Kako je neki sedaj ž njim?“

„Zdelo se mi je, da se graf de Saint-Leu počuti prav dobro. Imel sem samo jedenkrat čast. videti ga.“

„In Julija?“

„Gospa grofica de Survilliers je vedno bolehná. in njeno hišo zadel je nedavno zopet tako žalosten dogodek!“

„Ah, da, uboga Charlotte! Tako mlada, in že vdova! . . . In Jérôme, in Karolina?“

„Prina de Montfort, njegova rodbina in gospa grofica de Lipona so popolnoma zdravi. V Florenci ni nobene hiše, ki bi bila Francozom tako prijetna in tako gostoljubna, kot so njihove.“

„Znam, znam! . . . Nameravate li dolgo ostati v Rimu?“

„Te madame, k večjemu dva do tri tedne. Podati se moram kmalu v Neapolj, kajti sedaj potujem samo zaradi nekega dela, katero sedaj pišem.“

„Bvanje v Rimu ugajalo Vam bode prav zelo; . . . človek živi v Rimu prav dolgo, kakor vidite. Jaz staujem tu že nad dvajset let.“

Proti anarhistom. Po vseh evropskih državah se sedaj ugiblje, kaj naj se vse ukrene proti anarhistom. Francoska zbornica je vladi predložila štiri predloge o zatiranju anarhizma. Prva se tiče časopisja. Huje se bode postopalo proti časopisom, ki direktno in indirektno pozivjajo k hudodelstvu, ali hudodelstvo le zagovarjajo. Taki časopisi se bodo smeli konfiskovati. Z drugo predlogo se bode omogočilo strožje nadzorstvo izdelovanja in posedovanja razstrelil, da ne bodo hudodelci tako lahko dobili razstrelil. Tretja predloge razširja oblast policije, četrta se pa tiče strožjega nadzorstva anarhističnih družeb. Za vse te predloge se je sklenilo nujno obravnavanje. Poslanec Goblet je ugovarjal nujnosti, ali za njegove ugovore se večina ni zmenila. — Govori se pa tudi o mejnarodnem postopanju proti anarhistom. Mej drugim bi se v vseh državah postavila pod hujsko kontrolo ne le prodaja razstrelil, temveč tudi prodaja suoví, iz katerih se razstrelila izdelujejo. Poleg tega naj bi se vsem razstrelilom pridejala kaka tvarina, da bi imela močen duh, da bi jih ne bilo tako lahko skriti. Kdo vé, če bode vse to imelo zaželeni vspeh?

Slovstvo.

Naročajmo si „Dom in Svet“!

«Artis est virtus»

Sv. Tom.: S. th. I. II. q. 57. a. 3.

Kdor opazuje naše slovstveno in družabno gibanje, vidi v njem velik nedostatek: prava umetnost stoji daleč v ozadju, med tem ko ima politika glavno besedo v našem družabnem življenju. Nikakor ne odrekam važnosti in opravičenosti onemu gibanju, ki priganja posameznika, da odločno sodeluje pri razvoju državnega in družabnega življenja, vendar politika je od danes do jutri, njeno lice se izpreminja z vsakim trenutkom, jednega povzdiguje, drugzega tlači k tlom. Politika je med nekaterimi slojevi našega naroda vzbudila neko nervozno, nezdravo gibanje, katero si naši nasprotniki izkoriščajo pri vsaki priložnosti.

Treba je torej skrbeti, da v slovstvu dobi naš narod tčne, zdrave hrane, da se obloži in vzgoji ob pravi umetnosti. Varovati ga moramo vsakega strupa, najbolj pa onega, ki se skrivaj in prilizljivo prikrađe v srce in otruje vse duševne sile: strupa leposlovnega. V domači besedi mu moramo podati plod domače umetnosti; po tej poti, upamo, da doseže naš narod ono zrelost, ki mu bo omogočila vsestranski razvitok. Pa koliko se je že grešilo v tem oziru! Koliko časa je bil narod slovenski prepuščen popolnoma vplivu tujega nemškega slovstva, ako se je sploh zmenil za višjo izobraženost. In še sedaj štejejo nemški, mnogi jako slabi, leposlovni listi med Slovenci obilo naročnikov.

Že marsikdo se je trudil, da bi odpravil ta nedostatek. Tuje proizvode izpodrinili z domačimi trudi se naše slovstvo že čez petdeset let. Vendar, kar so nam podali domačini, ni bilo vedno dobro, ampak marsikaj je jako škodljivo po vsebini, in slabo po obliki. Tako je umetnost med nami napredovala jako

Vzdržati se nisem mogel vsklika začudenja, kakor da bi ne bil vedel one svetovno-zgodovinske letnice, v koji se je zrušilo naše cesarstvo.

„Dvajset let!“ ponovil sem začuden.

„Da, gospod, dvajset let!“

In zmajala je glavo, kakor bi hotela otresti neljubih se spominov.

Nastal je precěj dolgotrajen premolk, katerega si nisem drznil pretrgati. Opazoval sem mej tem natančneje dvorano. Poleg gospe matere bila je samo jedna „dame de campagne“, ki je nekaj vezla. Salon je bil okrašen z lepimi slikami, predstavljajočimi rodbino Napoleonovo. Naslikali so jih najiminentnejši naši slikarji in nahajale so se nekda v galeriji cesarske rezidencije.

Nobena stvar me ni tako zelo ganila, kot le-ta presvetla mati, oropana sicer svojih otrok, a vendar obkrožena od njihovih slik. Niti premaknila se ni na svojem naslanjaču, in zdelo se mi je, da trpi mnogo, zelo mnogo i na fiziški bolezní, i na starosti, i na trpkih spominih, ali da je junaško udana v svojo usodo. Tesno prepasana obleka kazala je, da je izredno suhotna; roke so bile koščene, cela postava sploh samo bleda koža; oči, odprte sicer, so se nemirno obračale v svojih votlinah, toda mislim, da se jim vid nikakor ni poslabšal.

(Konec sledí.)

počasi in boječe; v narodu ni našla tal, a tudi vstvariti si jih ni znala.

To se je pa zgodilo le, ker je manjkalo stalnega, morda i najvišjega, nepremakljivega vzora. Saj kak Slovenec bi bil dospel veliko dalje, če bi se bil rodil v drugih okolnostih, v drugem narodu. Zato nas zapuščajo oni možje, ki bi bili lahko največji naš ponos, in najtrdnjša zaslomba naši umetnosti: naši najboljši glasbeniki si iščejo priznanja v tujini, in od prvih naših slikarjev domovina nima veliko več, nego samo ime.

Zato je pred vsem treba, da se naš narod vzgoji v pravem duhu in privede do prave izobraženosti, ker le tedaj bo znal ceniti in podpirati pravo domačo umetnost. Treba je pa tudi, da se sposobne domače moči zberó okoli jednega središča in ogrejejo za jedno idejo; saj slovenski narod ni tako številen, da bi se smel po nepotrebnem cepiti. Za ta dvojni namen pa se bori med nami „Dom in Svet“.

Najboljše merilo za list je gotovo osebnost vrednikova, saj vrednik zbira somišljenike okoli sebe, in skoro vsak spis v listu nosi znak njegovega mišljenja. Nimamo namena, da bi tu naštevali posebej zasluge g. vrednika, saj ime g. dr. Fr. Lampeta je znano iz njegovih spisov vsakemu slovenskemu izobražencu, kakor tudi zadnjemu udu družbe sv. Mohorja. Da je „Dom in Svet“ sposoben in nekako poklican za oni vzvišeni namen, kaže nam že zgodovina lista.

Skromno se je predstavil leta 1888. „Dom in Svet“ slovenskemu občinstvu. Na jedni poli vsak mesec seveda ni mogel prinesiti Brg ve, koliko vsebine, vendar kar je podal Slovincem, bilo je dobro. Bil je od začetka tako skromen, da se niti ni hotel vsiljevati vsakemu, ampak sam je povdarjal, da je list za mladino, zlasti srednješolsko, ki takrat ni imela nič pripravnega leposlovnega berila. S tem je pa pri nekaterih kaj slabo naletel. Vstali so mnogi sovražniki proti njemu, ki so ga hoteli kar ob začetku zadušiti. Zlasti rajniki „Brus“ se je trudil, da bi ga čim preje pokopal. Od te hude izkušnje pa je imel „Dom in Svet“ več dobička, nego škode. Njegovi prijatelji so se ga oklenili še zvestejše, in pristopili so mnogi drugi, ko so zvedeli, kake važnosti je tak list za Slovence. Vrednik pa se ni oziral niti na desno, niti na levo. V zvesti si, da je njegova stvar pravična, delal je neprestano dalje, ne da bi bil zavračal ostre napade, češ, s časom utihnejo sami. Svoje ravnanje pa je opravičil s sledečimi besedami v prvi številki drugega letnika: „Kot pisatelj b m stal ne samo pred sodbo ljudij, ampak nazadnje gotovo pred večnim Sodnikom, ki mi bode pač spregledal kako slovnično napako, nikakor pa ne nraavnih pregreškov. Rad čitam kritiko, bodisi javno, bodisi zasebno. Tudi prosim take za svoj list. Nedobrohotne napade bom pa pretrpel, prepričan, da velja večna pravica in da mi taki škodili ne bodo.“

Tega pravila se je držal g. vrednik vseskozi. In da je bila ta pot prava, pričal je list sam, ki je izhajal v čedalje lepši obliki, pričali so tudi raznovrstni sotrudniki, ki so se vedno mnogoštevilneje zbirali okoli lista. In res je že drugi letnik mnogo večji in zanimivejši od prvega. Prikupiti se je pa hotel Slovincem zlasti še s slikami. Za prvi letnik je prinesel lepo slikano prilogo: „Vatikansko razstavo“. Drugi letnik se ponaša že s štirimi lepimi slikami. S 7. številko tretjega letnika pa je stopil „Dom in Svet“ prvič pred občinstvo z naslovom ilustrovanega mesečnika.

Od tega časa se je priljubil splošno. Kot jedini večji ilustrovani list slovenski ni bil več namenjen le mladini, ampak slovenskim družinam sploh, in ta značaj je ohranil do danes. Sploh pa moramo priznati, da se je oziral na vse stroke, ki spadajo v področje takega lista, kakor le malokateri listi tudi večjih narodov.

Pred vsem se trudi za zdravo in spodobno leposlovje. Zlasti v tem oziru mu je največja skrb, da se ne bi vrnila niti najmanjša stvar, ki bi količkaj bila v škodo nraavnosti. Skoro pri vsaki priliki povdarja g. vrednik to svoje načelo določno in jasno: „Umetnost nima namena, da bi kazala golo življenje, pa tudi ne izmišljotin, ampak umetnost opazuje istinito, konkretno življenje s stališča večnih resnic in vzorov.“ („Dom in Svet“, 1892, št. 1.) Ravno zaradi tega načela bilo bi želeli, da se list razširi v vseh slovenskih družinah in za-

brani branje onih škodljivih spisov, katerim je leposlovje isto, kar nenavnost. Največja zasluga, katero moremo skazati domovini, je, da obvarujemo in utrdimo v ljudstvu navnost; kjer nje ni, tam vse politične predpravice naroda ne obvarujejo pogina. Da bi v tem smislu vplival tudi na druge pisatelje, odprl je g. vrednik velik predal v listu kritiki, katera milo, vendar neizprosno opozarja pisatelje na njih dolžnost proti ljudstvu in jeziku.

Pa tudi na znanost se ozira „Dom in Svet“, kolikor je zanimiva za omikanca. Ponaša se lahko z lepim številom modroslovnih, jezikoslovnih in drugih razprav, tako, da lahko vsak najde v njem kaj, kar je zanimivo zanj. Zlasti pa se odlikujejo obširna književna poročila o slovstvih raznih slovenskih narečij. Tako skrbi list, da bi se res dom in svet razgrnil pred očmi bralčevimi in mu bil hkrati v pouk in zabavo.

Tako je zagovarjal „Dom in Svet“ vedno ista načela z isto gorečnostjo, vendar njegov razvitek kaže tako razliko, s kakoršno se more ponašati le malokateri list. Navadno vidimo pri naših leposlovnih listih, da lepo začne, a potem nazaduje; tako so se nam ponesrečila mnoga slovstvena podjetja, ki so od začetka obetala jako veliko. Pri „Dom in Svetu“ pa vidimo ravno nasprotno. Ob vsakem novem letu je iznenadil svoje naročnike z lepim napredkom. Samozavestno je pisal g. vrednik že ob začetku lanskega letnika: „Naročniki vidijo napredek na tej številki. Naj bodo uverjeni čitatelji: kadar bomo opazili, da list ne napreduje, takrat ga bomo ustavili.“ No, kakor kaže list sam, izhajal bode še lahko mnogo let.

Vendar pa ni nameraval g. vrednik še nikdar tolike premembe, nego ravno sedaj: povečal bode list znatno po obliki in obsegu, kakor tudi ozaljšal po vsebini. Odslej bode list lahko prinašal tudi večje slike, ker bode izhajal v mali čveterki (prej je izhajal v veliki osmerki), olepšan bo z novimi črkami in boljšim papirjem, cel letnik bo obsegal 48 pol ali 768 strani in bode izhajal dvakrat na mesec — to pa za primeroma jako nizko ceno: 4 gld. 20 kr. za celo leto, za pol leta 2 gld. 10 kr., za četrto leta 1 gld. 5 kr. Za dijake pa 3 gld. 40 kr. na leto.

Reči smemo tedaj, da stoji list ob jako važnem trenutku svojega razvitka. Kdo bi bil pred nekaj leti upal, da bo mogel kak slovenski vrednik s takim delom stopiti pred svoje narodnike? „Dom in Svet“ je prekosil s tem svojim vspehom najdrzejše nade, ki so se stavile nanj. Zato pa pravi gospod vrednik v zadnji letošnji številki, ko naznanja naročnikom to izpremembo:

„Naš list je podoben ličnemu slovenskemu domu in vabljenemu domačemu ognjišču, kjer se suče pridna slovenska mati, kjer ji pomagajo brhke in zdrave hčere. Vse prostore snažijo in preprosto zaljšajo. Mlada deca se igrajo ob pragu in pojó, kakor bi angelji oznanjali srečo, ki tukaj vlada. In v ta slovenski dom pride slovenski hišni gospodar po težavnem delu, pride slovenski mladenič in domači sin slabe volje in razdražen: ko stopita k pragu, pozdravijo ju nedolžna deca, in ko prideta v hram, objame ju mir in blaženost. Da, tak je naš pravi, pošteni in srečni slovenski dom. In tak miren, prijazen in mil slovenski dom v duševnem oziru želi in hoče biti naš list Slovincem. Prav zaradi tega, ker je list zvest tej nalogi, cenijo ga Slovenci. Da bi le ohranili listu to prijaznost!“

Vendar pa je storil gospod vrednik s tem jako smel korak. Kdor pozna količkaj naše skromne slovstvene razmere, čuditi se mora, kako je mogoče, za tako nizko ceno podati tako krasno knjigo. Ne najde se z lepa kak tuj list, ki bi tako po ceni podajal toliko izvrstnega blaga. Lahko je večjim narodom, izdajati krasne liste, ako brojijo mnogo tisoč naročnikov, kateri so gmotno tako trdni, da lahko utrpé visoko naročnino. A v Slovincih se književnik ne more zanašati na denarne zaklade, pač pa mora biti pripravljen na izgubo in žrtve. Bjimo se, da bo „Dom in Svet“-ov vrednik poleg vseh drugih naporov delal z izgubo, ako mu vsi dosedanji naročniki ne ostanejo zvesti in se listu še kaj novih naročnikov ne oglasi.

Res, da je „Dom in Svet“ največje težkoče že prestal, a vendar potrebuje zlasti sedaj ob tem važnem trenutku svojega razvoja obilne in izdatne podpore. Slovensko občinstvo se mora zanimati zanj, kakor se zanima za najvažnejše narodne in posvetne zadeve, zlasti sedaj, ko obeta, da bo bolj ko prej Slovincem dom njih domače umetnosti.

Daj Bog, da bi se v tem domu zbrali vsi rodoljubni slovenski pisatelji in umetniki! Tako bi bilo v slogi mogoče, Slovincem podariti dela res neminljive vrednosti. Počasi, vendar vztrajno in dosledno bliža se „Dom in Svet“ temu namenu. Razven obilnega števila starih čislanih sotrudnikov pristopilo mu je letos več znanih in obče spoštovanih pisateljev, tako da gleda list bodočemu letniku z večjimi nadami nasproti, nego kdaj doslej.

Za leposlovno in znanstveno vsebino je dovolj preskrbljeno, kjer sodelujejo tako izborne moči. A da bo tudi zunanja oblika v čast domači umetnosti, preskrbel se je g. vrednik z mnogimi velikimi in malimi slikami. Kakor doslej, oziral se bo list zlasti na domače kraje ter tako proslavil lepoto slovenske zemlje pred svetom.

Zares, čestitati moramo g. vredniku za tak list in ga zahvaliti, da je z njim obdaril Slovence. Obrachamo se pa tudi do našega občinstva z nujno prošnjo, da naj ne zapusti najboljšega in najlepšega svojega lista ob najvažnejšem trenutku.

Saj vsaka žrtve za ta namen je dobro delo. Čim obilnejše bo podpora duševna in gmotna od slovenskega občinstva, tem bolj se bo povzdignil list in z njim naše slovstvo. Da pri tem podjetju vlada le čista nesebičnost in navdušenost za lepi uзор prave znanosti in umetnosti, porok so Slovincem dosedanji vspehi listovi, kakor tudi oseba vrednikova, ki nas ravno sedaj vabi z lepimi besedami:

„Dragi Slovenci! Vrednik listov ni novinec na slovstvenem polju. Delal je doslej mirno in vabil Slovence k vstrajnemu delu za prave uzore. Tako bode delal tudi vdslej. Gradimo si mogočni katoliškonarodni dom, dom narodnega slovstva, ki bode imel tudi pred svetom čast in priznanje! Vsak naročnik bode ob enem tudi dobrotnik in podpornik našega narodnega delal“

„Duhovni Pastir.“ S sodelovanjem več duhovnikov vredil Anton Kržič. X. letnik. V Ljubljani. Založba „Katol. Bukvarne“. Tisek „Katoliške Tiskarne“. — Str. 576 + VIII. v 8°.

Ta, slovenski duhovščini namenjeni homiletični list obhaja letos svojo desetletnico. Obilo zaslug pridobil si je v tem tem času, vestno trudil se vedno za razvoj slovenske bogoslovske vede, zlasti homiletike. V minolem letniku je objavil na d 100 pridig za vse nedelje in praznike leta. Pridige so oskrbeli č. gr. Sim. Gabere (25), A. Šimenc (14), V. Bernik (12), M. Torkar (11), Anton Žlogar (7), P. Hugolin (7), J. Ažman (5), † Josip Marn (5), L. Skufca (3), † Josip Rozman (3) i. dr.

Posebno važne so v listu obširne in zanesljive slovstvene ocene, katere je oskrboval večinoma neumorno delavni preč. g. dr. Fr. Lampe.

Važna za slovenske duhovnike je tudi priloga: „Zbirka lepih izgledov“, III. snopič, str. 481—544.

Znamenita in slovenski duhovščini predobro došla je druga priloga „Zakonsko pravo“ (str. 1—192), ki ga je spisal po svojem „Spovedniku“ že dobro znani vč. g. pisatelj Kosec. Tako se „Duhovni Pastir“ marno in neumorno trudi, da polagoma spopoljuje domače bogoslovske slovstvo. Za to želimo, da si pridobi čim več sotrudnikov in prijateljev po vsem Slovenskem, da tudi v bodočem desetletju tako vrlo napreduje.

Tudi prihodnje leto izhajal bode „Duh. Pastir“ po isti smeri, kakor letos. „Vredništvo in opravištvo si bode tudi v nastopnem letniku vse prizadevalo, da bi vstrezalo željam svojih naročnikov. Delokrog ali program ostane v obče dosedanji...“ Izide prihodnje leto tudi po vč. gosp. župniku L. Skufci sestavljeno „Dvojno kazalo prvih deset letnikov „Duh. Pastirja“ 1884—1893.“ Obsegalo bode splošni pregled vseh govorov po nedeljah in praznikih in stvarno kazalo, t. j. vso to stvarino dosedanjih letnikov, namreč kratko vsebino posameznih govorov in osnov, pa še podatke važnih odstavkov in izgledov. Obsegalo bode to delo kakih 8 pol in stalo 50 kr. — Bi li ne kazalo tudi s tem delom izdati tudi zgodovino postanka in razvoja slovenske homiletike in propovedniškega slovstva v Slovincih?

Cena „Duhovnemu Pastirju“ je na leto (12 zvezkov) 4 gld. Izhaja redno 20. dan vsakega meseca za naslednji mesec. Liga + 4.

„Vlast.“ Časopis pro poučení a zábavu. Mjetník, nakladatel a vydavatel: Društvo „Vlast“.

Redaktor: Tomáš Škrdlé. Ročník IX. 1892—1893. Str. 1056, v vel. 8°. Stane na leto 4 gld.

Neprecenljivih zaslug za katoliški tisk in sploh za katoliško gibanje med bratskim narodom češkim pridobilo si je društvo „Vlast“. To društvo izdaja perijodične in druge tiskovine in združuje ter podpira češke katoliške pisatelje. Izredno nas zato veseli, da društvo prav vrlo napreduje. Posebno važen je pa glavni list tega društva, „Vlast“, ki goji v Čebih nekako isto smer, kakor pri nas vrli „Dom in Svet“. Ta vrli list dovršil je že IX. svoje leto, vedno odločno boreč se za katoliško zavest tudi v slovstvu in znanstvu, češ: „Ali smo imeli molčati i mi, imeli i mi cincati ter literarno zmešujavo razširjevati in versko mlačnost v narodu živiti? Ne, nikoli; mi smo si rekli: hočemo svetlo in jasno; hočemo vedeti, kdo je z nami, a kdo proti nam; hočemo znati, kdo stoji pod križem, a kdor je med njegovimi neprijatelji. In zavrgli smo vse polovičarstvo, katero bi po našem prepričanju bila skaza in grob naši stvari, katero bi vzdržalo sicer kolikor toliko mir, ali gnili mir, ki bi po malem otroval in uničil celi naš život katoliški.“

Po takih vrlih načelih vredovana „Vlast“ prinesla je v lanskem letniku obilo lepo in temeljito pisanih razprav in člankov iz raznih znanstvenih in zabavnih strok. Nas Slovence zanimata posebno članka: „Několik slov o jihoslovanských poměrech“ in „Quodlibet z jihoslovanských časopisů“, spisal č. g. Fr. Štingl. Posebno važne so v tem listu obširne in natančne ocene raznih slovstvenih del raznih narodov. O hrvatskem, srbskem in slovenskem slovstvu je redno in vestno poročal č. g. Fr. Štingl. Liga + 4.

Iz mestnega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 12. decembra.

V začetku današnje seje je župan konstatoval sklepčnost in imenoval za poverjenika sejnega zapisnika gospoda Ivana Hribarja in Ivana Tavčarja. Potem je pa naznanil, da je povodom cesarjevega imendne potom deželnega predsedništva častital Nj. Velečanstvu, na kar je došla potom deželnega predsedstva občinskemu svetu zahvala. Občinski svet je to vzel stojé na znanje. Mestna občina tržaška poslala je računski zaključek za lansko leto, katerega gospodje občinski svetniki lahko pregledajo.

Nadalje je župan prečital češko pismo mestnega odbornika g. Hraskega, v katerem se ta zaradi preobilnih drugih poslov odpoveduje občinskemu svetništvu, kar naj občinski svet vzame na znanje.

Gospod občinski svetnik Hribar se je oglašil k besedi in priznaval, da ima gospod Hraskega dosti dela. Ta gospod je veliko let marljivo deloval v mestnem svetu in bi ga zlasti sedaj mestni svet težko pogrešal, ker pridejo na vrsto razne stvari, pri katerih bi potrebovali tacega veččaka. Govornik misli, da bi morda gospod Hraskega le našel časa, da opravlja občinsko svetništvo, ko bi ga svet poprosil, da še ostane v mestnem svetu. Zbor je pritrdil govornikovemu nasvetu in župan je izjavil, da bode v tem smislu pisal g. Hraskega.

Na to je prišlo na vrsto poročilo stavbinskega odseka gledé stavišča za novo gimnazijsko poslopje. Poročevalec g. Ivan Šubie je pojasnil, da izmej vseh prostorov, kateri so se vladi ponudili, jej ugaja le prostor poleg Latermanovega drevoreda za Wollheimovo vilo in pa mestna drevsnica. Občina je ponudila stavišča vladi s tema pogojema, da se zida poslopje za obe ljubljanski gimnaziji in se prepusti v porabo sedanje šolske poslopje, ki ostane prazno. Občina se je pri tem na to sklicevala, da je vlada drugod zidala gimnazijska poslopja, ne da bi bila od občine zastoj zahtevala stavbišča. Vlada je pa odgovorila, da se bo zidalo poslopje le za veliko gimnazijo, mala gimnazija pa ostane v starem poslopju. Iz pedagogičnih in pa iz zdravstvenih ozirrov ne kaže, obeh zavodov spravljati pod jedno streho. Mestna občina ljubljanska se moti, čemisli, da so se drugod gimnazijska poslopja zidala, ne da bi se bilo kaj zahtevalo od občine. V Celovcu je občina popolnoma zastoj dala stavbišče, v Mariboru se od občine stavbišče res ni zahtevalo, pa le zaradi tega, ker je bilo drugo erarično stavbišče na razpologo, v Gradcu se je pa bil denar za stavbo dobil z jako ugodnimi pogoji. Poročevalec misli, da se vstreže vladni želji, ker drugače se ne bi poslopje zidalo. Tudi so razmere nekoliko premenjene.

Če se jedenkrat umakne velika gimnazija iz starega poslopja, se bode poslopje popravilo in mala gimnazija bode imela lepe in zdrave prostore. Poročevalec je za to, da se v prvi vrsti prepusti mestna drevesnica.

Gospodu občinskemu svetniku vitezu Zittererju se pa zdi potrebno, opozoriti še na neko drugo stavbišče, če tudi bode morda le zastoj govoril. On misli na Piklino posestvo za Frančiškani. To posestvo bi bilo kakor navlašč za gimnazijo. V sredi mesta, lepo tiho je, velikega prometa ni. Mesto bi se olepšalo in bi se lahko odprla cesta, o kateri se je že večkrat govorilo. Kakor je on izvedel, bi se ta prostor sedaj dobil za 24.000 gl.

Gospod poročevalec bi ne imel ničesa proti omenjenemu prostoru, ali za mesto bi bilo občutljivo, ko bi moralo šteti gotove denarje, dočim sedaj odstopi samo prostor, katerega občina že ima. Za drevesnico je odsek zaradi tega, ker ima mesto kupeca za drugo od vlade izbrano stavbišče.

Gospod podžupan Petričič je opomnil, da naj se občina nikakor ne prehiti s prodajo družega od vlade izbranega stavbišča, ker je vsekakor še mogoče, da se vlada odloči za prostor za Wollheimovo vilo. Počakati bode torej, da se vlada odloči.

Občinski svet je vsprejel potem vse nasvete odsekov v tej stvari in bode brezpogojno prepustil vladi mestno drevesnico za stavbišče za novo gimnazijo. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. decembra.

(Slovenski poslanci in Hohenwartov klub.) „Südsteirische Post“ v svoji zadnji številki skuša opravičiti svoj članek, v katerem je trdila, da so ostali slovenski poslanci v Hohenwartovem klubu poglavitno zato, da odvrnejo poljsko in nemško-liberalno koalicijo, ter pristavlja prošnjo, „naj somišljeniki in pred vsem nam prijazno časopisje ohrani v teh kritičnih časih mirno kri in naj ne vpliva še več olja v ogenj. Kolikor več miru bode obranilo in kazalo naše časopisje v teh kritičnih časih, toliko lažje bode prestati krizo, katere tako nismo mi zakrivali. Kadar se pa vrnejo zopet normalni časi, tedaj bode naša stvar, soditi one meročajne osebe, ki so navalile na nas sedanjih neznanstvenih položaj.“ — Temu pripomnimo to-le: „Slovenec“ je v teh kritičnih časih ohranil in pokazal dovolj mirne krvi. Odkrito je obsodil izstop slovenskih poslancev iz Hohenwartovega kluba, ki se je izvršil brez poviha v veliko kvar vspehom skupne akcije slovenske državnozbornske delegacije, kar danes zopet ponavljamo in iskreno obžalujemo; lojalno je zagovarjal poslance ostale v konservativnem klubu zato, ker so izjavili, da hočejo kot člani vladne koalicije poskusiti, ali bi se ne dale v tem trenutku doseči vsaj najnujnejše zahteve slovenskega naroda. To smo storili, dasi smo vedeli, da tako postopanje ni popularno. Toda ko jo hotela „Südsteirische Post“ vso perečo stvar postaviti na popolno nov tir, o katerem poprej nihče ni govoril, tedaj smo napisali jasno in trezno svoje stališče, pri katerem vstrajamo tudi sedaj. Pokazali smo s tem mirno, a ob jednem z dravo kri, ker smo mnenja, da slovenski poslanci ne morejo biti del vladne večine, ako jim vlada ne ugoditi niti v najnujnejših, najbolj opravičenih in po zakonu utemeljenih zahtevah. Ako je poslanec grof Hohenwart prouzročil sedanjo politično situacijo, ni smel pozabiti, da je slovenski poslanec in da zaradi tega je njegova sveta dolžnost, da v družbi s svojimi ožjimi slovenskimi tovariši krepko zastopa koristi slovenskega naroda v položaju, kateri je on vstvaril in za kateri on nosi odgovornost. In v tem oziru nam treba popolne jasnosti.

(Zagrebski nadškof.) Listi poročajo, da je kaloški kanonik Bela Mayer imenovan zagrebškim nadškofom. — Uradno imenovanje še ni potrjeno.

(Prezentacija.) Za župnijo sv. Jurija u Skaljah je prezentovan č. g. Josip Tombah. kn. šk. duhovni svetnik, mestni župnik in dekan v Rogatecu.

(Častniki tukajšnje garnizije) so se večeraj oficijelno poslovili od ekselence fml. barona Alborija. Zvečer so v kazini njemu na čast priredili „častniški večer“.

(Cerkvena tatova.) Iz kamniške okolice: Dva nevarna klateža, moškega in ženske, prijeli so v nedeljo orožniki na cesti med Kamnikom in Stranjami.

Ker je bilo pokradeno v soboto pri Novi Stifci na Štajerskem v cerkvi iz pušice, zdelo sta se ta dva „romarja“ sumljiva. Bilo je to naznanjeno orožnikom v Kamniku, ki so jih na cesti pričakali in prijeli. Našli so pri njiju: limance, vitrihe, nože, polno torbo drobiža, veliko srebrnega in papirnatega denarja. Danes (v pondeljek) odpeljali so ju v Gornji grad na Štajersko, kjer bo natančnejša preiskava pokazala, kod vse sta si „zaslužnja“ nabirala po cerkvah.

(Vprašanje.) Iz Polšnika se nam piše: Od kedaj, po kateri postavi, povejte, da imate Vi, dacar pri sv. Križu pri Litiji, pravico med službo božjo, t. j. od 10—11. ure ob nedeljah dopoldan, stikati po kletih ter motiti ljudi, ki kot varuhi doma opravljajo svojo dolžnost ter jih nadlegovati s svojim neopravičenim zahtevanjem. To se je godilo v Polšniku dné 10. decembra. Kaj pa, če je malo odrasel otrok varuh hiše za dobro uro? Kaj pa, če celó bolnik? On naj Vas spremlja, on naj vé in odgovarja na Vaša —. Ali ni, če mora po postavi tako biti — ne vem — prej in potlej časa? Le odgovorite!

(Iz celovške škofije.) Dne 6. t. m. so slovesno posvečili novo cerkev č. oo. frančiškanov pri sv. Nikolaju v Beljaku. — Č. gosp. Dragotin Rous, župnijski oskrbnik v Ingolski dolini, nastopi o Božiču službo mestnega kapelana in nemškega propovednika v Trstu.

(Četrto letošnje porotno zasedanje v Celovcu) je od dne 11. do 16. decembra. Pred porotnike pridejo: A. Ušnig radi detomora, M. Draksl radi požiganja, J. Zmuk radi umora, A. Koder radi posilstva, M. Janeš radi telesnega poškodovanja, T. in M. Schilcher radi goljufije in požiganja, J. Riegler radi goljufije, J. Wolf radi tatvine, Tom. in Mar. Mutspiel radi goljufije, F. Glanzer radi posilstva, K. Jelander radi goljufije, J. Wastl radi umora.

(Ljubljanskemu mestu) je volil v Berlinu umrli domačin. Alojzij Terček, 10.000 mark.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 3. do 9. t. m. je bilo 28 novorojencev in 15 jih je pa umrlo. 6 jih je nmrlo za jetiko, 1 za želodčnim katarom, 1 vsled starostne oslabelosti in 7 za različnimi boleznimi. Mej umrlimi so trije tuje in pet iz zavodov. Zboleli so trije za oslovskim kašljem in 1 za davico.

(Poroka.) Dne 3. t. m. je v Genui nadškof poročil najstarejšo hči princesinje Gizele in princa Leopolda bavarskega, Elizabeto, s poročnikom baronom Seefridom. Tej poroki so se ustavljali bavarski sorodniki, ali princesinja Elizabeta se je bila obrnila na svojega starega očeta, avstrijskega cesarja, ki je potem posredoval. Princesinja Elizabeta je rojena dne 8. februarja 1874 in ima torej blizu dvajset let. Njen soprog Oton baron Seefried Buttenheim je bil rojen dne 26. septembra 1870 kot sin bavarskega kraljevega komornika Ludovika Seefrieda barona Buttenheima.

(Umrli je) v Inomostu dne 5. t. m. č. ud Jezusove družbe, Malfatti, ki je bil več let vrednik časopisa „Sendboten des göttlichen Herzens Jesu“. Imel je 68 let.

(Zabavni vlak) s polovično ceno pojde v bodočih božičnih praznikih iz Ljubljane na Dunaj, v Budimpešto, Reko, Trst in Benetke.

(Razpisane službe.) V Banjaloki kočevskega okraja je razpisana služba poštnega ekspedijenta. — Okrajno sodišče v Radovljici išče diurnista z mesečno plačo 29 gl.

Društva.

(Uradniško stavbinsko društvo v Ljubljani.) Pri osnovalnem zboru dne 16. novembra 1889 se je sklenila ustanovitev uradniškega stavbinskega društva kot zadruga z omejenim poroštvom. Ker je pa mnenje uradniških krogov po večini za ustanovitev tega društva kot zadruga z omejenim poroštvom, prepustil je pripravljalni odbor to točko razsodbi p. n. gg. uradnikom in iste z okrožnico povabil, da objavijo svoj pristop z opazko, so li za omejeno ali neomejeno poroštvo. Pripravljalni odbor ujoja si tem potom najljubnejše prositi vse p. n. urade, katerim so došle pristopne pole, da blagovolijo iste oddati vsaj do petka, dne 15. t. m. opoludne v društveni pisarni na Kongresnem trgu št. 17. v novem uršulinskem poslopju (pisarna pri „Feniksu“). Oni p. n. gg. uradniki, katerim te pole slučajno niso došle v roke, pa naj se blagovolijo do označenega časa za pristop zglašiti osebno ali pismeno v društveni pisarni. Ker je to društvo ne samo za uradniške kroge, ampak za vse stanovnike našega stolnega mesta eminentne važnosti in je pristop k društvu po pravilih dovoljen tudi neuradnikom kot izrednim članom z zajam-

čenim obrestovanjem deležev, obrača se pripravljalni odbor na vse prijatelje društva v mestu in na deželi in na vse one kroge, kojim je mari razvoj in napredek naše lepe Ljubljane, z uljudno prošnjo, da blagovolijo podpirati to podjetje z obilnimi naročili na deleže. Pravi član društva more postati vsak javni in zasebni uradnik obojega spola, bodisi v aktivni službi, ali v pokoju, s stalno plačo, z nagrado, ali v častni službi. Le-sém se prištevajo: državni, deželni in občinski zastopniki; državni, deželni, občinski, tovarniški, železniški, ekonomijski, logarski, zasebni in pomožni uradniki; dalje uradniki in pomožniki denarnih, zavarovalnih, kreditnih in trgovskih zavodov in zasebnikov; častniki, duhovniki, advokati, notarji, zdravniki, profesorji in učitelji ter konečno vdove in svoji navedenih kategorij. Izredni član je lahko vsakdo, ki je lastnik vsaj jednega vplačanega deleža. Deleži se glasé na ime člana in stanejo 200 kron.

(Vabilo na ženski tamburaški koncert), katerega priredi národna čitalnica ljubljanska pod vodstvom odbornika drd. Hinkota Šukljeta v društvenih prostorih v soboto dné 16. decembra 1893. l. — Pri koncertu sodeluje iz prijaznosti tudi slavni čveterospev. gg. Pavšek, Branbe, Lilek in Dečman. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Pristop je dovoljen izključivo le č. p. n. društvenikom čitalniškim. — K prav mnogobrojaj udeležbi vabi najprijaznejše odbor.

Telegrami.

Opatija, 13. decembra. Dokić je umrl vsled oslabiljenja. Mrlič prepelje se v Beligrad.

Barcelona, 13. decembra. V neki hiši dobili so dinamitne bombe.

Pariz, 12. decembra. Storile so se velike naredbe v varstvo javnih spomenikov in gledališč. Kakih 30 tujih anarhistov bajé mislijo kmalu zapreti. Zaprli so Vaillantovo ljubico, ki je vedela, kaj on namerava.

Pariz, 12. decembra. Zmerno-republikanski listi odobrujejo novo sklenjeni tiskovni zakon. Radikalci očitajo zbornici, da se je je dala prestrašiti in je sklenila nazadnjaški zakon. Konservativni listi pa mislijo, da zakon ne bode imel zaželenega vspeha.

Madrid, 12. decembra. Ker je maročanski minister notranjih stvari dal nepovoljen odgovor, je ministerski svet sklenil, naročiti poveljniku v Mellini, da naj odločno postopa. Maročani odhajajo od Melline, ker začenjajo delo na polju.

Montevideo, 11. decembra. Po poročilih iz Rio de Janeiro se je admiral Saldanha z močno utrjenim otokom Corbas in jedno vojno ladijo pridružil vstašem. V manifestu, ki ga je izdal, pravi, da naj narod voli vlado.

Svileno blago za plese

od 45 kr. do 11 gl. 65 kr. meter — potem črno, belo in barvasto svileno blago po 45 kr. do 11 gl. 65 kr. meter — gladko, progasto, križasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 baž in 2000 različnih barv, desinov itd.). Vožnjine in carine prosto. Pisma stanejo 10 kr., dopisnice pa 5 kr. v Švico. 15 (4 5—4)

Tovarna za svileno blago G. Henneberg
(e. in kr. dvorni založnik) v Curihu (Zürich).

Ze 20 let se premovana želočona tinktura lekarja Picoollja v Ljubljani rabi zaradi blagodejnega vpliva in jo zaradi nizke cene (steklenica 10 kr.) lahko rabijo ubožci in bogatinje. 584 10 10—1

Umrli so:

12. decembra. Janez Peterca, čevljar, 70 let, Hrenove ulice 9, rak v želodcu.

V bolnišnici:

11. decembra. Marija Oblak, delavka, 57 let, plućnica.

Tujci.

11. decembra.

Pri **Maliču**: Blau, Jabloner, Graf, Eisenstädter, trgovci, z Dunaja. — Sauer, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Strohbach, nadporočnik, iz Gorice. — Fr. Borovička, mornariški inženir, in Mladič, mornariški častnik, iz Pulja. — Ralme, c. kr. notar, s soprogo, iz Ilir. Bistrice.

Pri **Stonu**: Feldmahr, tovarnar; Izcsecszke, Reich, trgovca, z Dunaja. — Faber, Hofmann iz Kočevja. — Engel iz Kapošvara. — Tausig iz Prage. — Hirschl, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Gdč. Koschier iz Litije. — Alojzija Zajc, kontrolorjeva soproga, iz Trsta. — Weissenbock iz Monakovega. — Troger iz Gradca. — Grimm, gledališka igralka, iz Ljubljane.

Pri **bavarskem dvoru**: Ferd. Meditz, jurist; Alojzij König iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Hohl iz St. Gallen-a. — Isidor Jetis iz Trutnova.

Pri **avstrijskem caru**: Bianzani iz Planine. — Berger iz Tržiča.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735 6	0 6	brezv.	oblačno	13 00	
12. u. pop.	736 4	2 4	sl. jzap.	"	dež	
9. u. zveč.	735 8	1 6	sl. zap.	"		

Srednja temperatura 1'5°. za 23' nad normalom

Služba organista in cerkvenika je razpisana

v Št. Ruprtu na Dolenjskem.
Službo nastopiti je 1. prosinca 1894. — Plače 400 gld. in stanovanje. 4605 — 3
Župnijski urad v Št. Ruprtu.

Tovarniško zalogo šivalnih strojev in pristrojov za vozarenje ima

IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Ceniki zastoj in franko.

Jeruzalemska češnja.

Če se seme te češnje poseje v decembru do marca v cvetlični lonci, izrastejo rastline, ki se v tem letu in sicer v zgodnjem poletju obrodé okusno, dišeče in zlatorumeno sadje, ki ni slabše od drugih češenj. Rastlina je jako rodovitna in je sadje za jed in za ukuhanje okusno. Vsakdo naj poskusi to novo sadje. Seme razpošilja, dokler ga ima kaj, porejto po 2 marki 597 3—3

Kmetijska semenarna
Adolfa Theiss-a v Darmstadt-u.

Lekarna Trnkóczy-ja
zraven rotovža v Ljubljani
prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marijacejske kapljice za želodec

z davno preverjeno in znano zdravilo s čvrstilnim in krepičnim vplivom pri motenem prebavljenju, pri krču v želodcu in zabasanju.

1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld. 202 32

Podpisani priporočá vелеčastiti duhovščini in slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe,
614 10—1 gospodom trgovcem

voščene zvitke in mēd
za prodajo v skafih po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. Za čebelarje

izvrstni garantirani pitanec
v skatljah po 5 kg à kg 50 in 60 kr., skatlja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu.
Dobiva se mēd v satovji in pitanec v skafih po 20—40 kg prav po ceni.

Za birmo, Božič, Miklavža itd. prodaja raznovrstno medenino na debelo in drobno.

Zaloga in prodaja
brinja in brinjevca
liter gld. 1'20, medeno žganje liter 1 gld., vse je lastni izdelek.

Kupuje tudi vsaki čas mēd v panjih, sodčih, kakor tudi vosk in suho satovje, po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se topla priporočá in zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolencec,
svečar in lectar, trgovina z medom i voskom,
Ljubljana, gledališčne ulice 10.

! Darila za božične praznike!

po prav nizkih cenah.
Priporočam vsake vrste 613 6—1
žepne ure, stenske ure in
prav lepe ure z nihalom,
nove vrste verižice, uhane,
prstane, zapestnice
in vse, kar v to stroko spada.

Pa še nekaj novega!
Slučajno sem v Švici veliko urarskega blaga kupil, ter ga hočem tudi po ceni razprodati.

Za prav obilen poset se priporočá preje Slonove ulice,
zdaj Glavni trg št. 25.

Fran Čuden,

Izjemna ponudba.

Od 2. do 20. t. m. se razprodaja radi velike zaloge

blago

za moške in deške obleke, menčikove in zimske suknje,

blago za ženske obleke,

perilni barhenti,

ogrinjala in strmano (birkano) blago

po jako znižanih cenah.

Grobelnik in Ihl

v Ljubljani, Pred škofijo št. 2. 591 3—3

Vizitnice

priporočá
Katol. Tiskarna.

Službo cerkvenika

išče Janez Mázolnik, stanujoč pri Št. Jakobu ob Savi. P. Ljubljana.
Službo lahko takoj nastopi. 612 4—1

Na prodaj so:

- Fr. Gestrinova hiša z vrtom (1 oral 178 štir. sežnjev) na Poljanski cesti št. 17;
 - senožet, 33 ar 74 m², vlož. št. 234 katastr. občine Karlovske predmestje;
 - zemljišče, senožet in ujiva, 1 oral 827 štir. sežnjev, vlož. št. 270 Karlovske predmestje. in
 - senožet, 969 štir. sežnjev, vlož. št. 1120, Trnovsko predmestje.
- Ponudbe sprejema notar gosp. I. Gogola v Ljubljani do 20. decembra t. l.
600 3—2

Pisateljsko podporno društvo.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Darilo o sv. Nikolaju in Novem letu:

POMLADNI GLASI

posvečeni
SLOVENSKI MLADINI.

II. in III. zvezek

Uredil
ALOJZIJ STROJ.

Založili sotrudniki.
Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.
1893.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Knjižico diči slika Leona XIII., obsega 110 str. in praznuje letošnji jubilej sv. Očeta ter 800 letni spomin znane pri Sisku v otroški igri, ki se lahko predstavlja brez posebnih priprav. Zaradi lične oblike, mikavne, večidel pripovedovalne vsebine je zelo pripravno spominsko darilo, kakor tudi primerno darilo za piruhe, za birmo, ob godovih, kencem šolskega leta in ob podobnih prilikah.

Prodajo se v Katoliški Eukvarni mehko vezan izvod po 30 kr., lično vezan po 30 kr., po pošti 5 kr. več.

Pismena naročila sprejema tudi Ivan Štrukelj v ljubljanskem semenišču.

II. zvezka je še nekoliko izvodov ravno tam in po isti ceni na prodaj.

Dunajska borza.

Dne 13. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 . 30 .
Zlata renta 4%, davka prosta	118 . 25 .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 . 70 .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1005 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	343 . 25 .
London, 10 funtov strl.	124 . 75 .
Napoleonor (20 fr.)	9 . 94 1/2 .
Casarski cekini	5 . 90 .
Nemških mark 100	61 . 30 .

Dne 12. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 25 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 . 95 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	145 . — .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 . — .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 . 50 .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 40 .
4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .
Kreditne srečke, 100 gld.	197 . 50 .
St. Genois srečke, 40 gld.	69 . 25 .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	138 gld. — k
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	19 . — .
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 . 75 .
Salmove srečke, 40 gld.	70 . 50 .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	47 . 50 .
Ljubljanske srečke	25 . — .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 . — .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2887 . 50 .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	106 . 75 .
Papirnih rubeljev 100	131 . 75 .

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri frebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.